

**Системи вищої
освіти у країнах
Європи та
Америки**

План

- 1. Загальні принципи формування систем вищої освіти європейських країн**
- 2. Системи вищої освіти окремих країн**
- 3. Вища освіта України**
- 4. Порівняльний аналіз систем вищої освіти**

Структура вищої освіти

**Унітарна, або єдина, система,
коли вища освіта забезпечується
університетськими
чи відповідними до них закладами
(Італія, Іспанія, Австрія, Фінляндія, Швеція
та країни, що належали до соціалістичного табору)**

**Бінарна, або подвійна, система
з традиційним Університетським сектором,
що так чи інакше опирається на концепцію
Humboldt університету та на окремих
неуніверситетський сектор вищої освіти
(Бельгія, Велика Британія, Греція, Данія,
Ірландія, Нідерланди, Норвегія,
Німеччина, Франція, Швейцарія)**

Завдання для ВНЗ із професійно орієнтованими програмами

- Запропонувати професійно орієнтовані та економічно вигідні типи освіти для задоволення потреб ринку праці
- Забезпечити потреби зростаючої кількості вступників без істотного збільшення урядових витрат на вищу освіту
- Запропонувати передусім програми, орієнтовані на викладання, в яких частково використовуватимуться дослідження прикладного характеру
- Поновлення та покращення вже існуючої професійно орієнтованої освіти

Система вищої освіти Великобританії

**Загальне
керівництво
вищою освітою**

**Міністерство освіти і науки
(реалізує політику в галузі вищої
освіти
через ради університетських фондів
Англії, Шотландії та Уельсу, до складу
яких входять представники закладів
вищої освіти з регіонів, шкіл і ліцеїв,
роботодавців)**

Ступенева кваліфікація - бакалавр

**Гуманітарні,
природничі,
педагогічні
спеціальності
(2-3 роки
навчання)**

**Архітектурні,
інженерні
спеціальності,
менеджмент
(3-4 роки
навчання)**

**Ветеринарія
та
медицина
(5-6 років
навчання)**

Магістерський ступінь

2-3 роки навчання

2-3 роки досліджень при достатньо глибокому вивченні однієї чи групи суміжних дисциплін

2-3 роки викладання

Найпоширеніші кваліфікації магістерських ступенів

Магістр мистецтв

Магістр наук

Магістр бізнесу та управління

Магістр права

Докторський рівень

Доктор

філософії

Магістр

філософії

Вища освіта Франції

I-й цикл: загальна вища освіта;

триває 2 роки
з присвоєнням
1-ї академічної
кваліфікації
(проміжний
диплом
DEUG –
отримують
54%
студентів)

II цикл:
поглиблення
академічної
кваліфікації
і фахової
підготовки
(2-3 роки);
I стадія
– licenc
II стадія
- maitrsse
(академічний
і професійний
компоненти)

1 рік
вузькофахового
навчання –
диплом з
вищої

спеціалізовано
ї
освіти (DESS);
до 2-х років
навчання –
диплом
поглибленого
навчання
(DEA)
з допуском на
навчання
у докторській
ступіні

Заклади Франції із селективним зарахуванням

Підготовчі курси: готують до вступу через жорсткий конкурс у популярні Вищі (Великі) Школи

Університетський технологічний інститут:
2 роки навчання – професійна кваліфікація
(технологічний диплом)

Секції вищих техніків:
2 роки навчання – посвідчення “вищого техніка”

Спеціалізована (вища) профшкола

Вища освіта США

III рівень – доктор філософії
3-5 років навчання в аспірантурі
або докторських студіях

II рівень – магістр (1–2 роки навчання)
Вимоги: написання тез (наукової роботи),
складання іспиту з іноземної мови,
засвідчення вміння використовувати
комп`ютери та бази даних, заключні
екзамени

I рівень – бакалавр: 4 роки навчання –
академічна кваліфікація (диплом бакалавра
мистецтв або наук)

Вищі навчальні заклади США

- Заклади післясередньої освіти (1-3 роки навчання - сертифікат про професійні вміння або присвоєння асоційованого ступеня з правом навчання за бакалаврськими програмами)
- Місцеві і молодші коледжі (2 роки навчання - асоційований ступінь або професійна ліцензія)
- Коледжі вільних мистецтв (диплом бакалавра з домінуючим академічним та мінімальним професійним наповненням)
- Загальноосвітні коледжі з присвоєнням диплома як бакалавра, так і магістра (підготовка вчителів; бізнесменів; фахівців, діяльність яких вимагає диплома магістра)
- Незалежні професійні школи з бакалаврським або магістерським рівнем дипломів у сферах технології, мистецтв тощо
- Університети з правом підготовки докторів за усіма циклами навчання

Ієрархія викладачів у вищій школі США

Оцінювання викладачів проводиться щороку за основними параметрами:
наукова продукція, якість викладання, характер та обсяг позанавчальної роботи

професори

асоційовані професори

професори асистенти

інструктори

лектори

Вища освіта Японії

- **I цикл:** бакалаврат – 4 роки навчання, окрім медичних спеціальностей (6 років навчання)
- **II цикл:** магістерська програма – 2 роки навчання (поступає 1-2 бакалаври із 20-30)
- **III цикл:** докторантура – 5-6 років навчання (написати дисертацію і здати екзамени)

Особливості японської системи підготовки фахівців

- **Випускник японського університету чи технічного ВНЗ продовжує навчатися ще кілька місяців на своєму робочому місці**
- **Самоосвіта фахівця не припиняється протягом всіх років його роботи (національний центр тестів забезпечує усіх роботодавців необхідними комплектами тестів з метою проведення регулярної перевірки професійного зростання працівників)**